

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: BARCLAY 6189

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: BARCLAY 6189

NO. 74. — ŠTEV. 74.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 29, 1929. — PETEK, 29. MARCA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

Calles proti verskim fanatikom.

VSTAŠKE SILE SO SE RAZKROPILE; VLADNE ČETE JIH ZASLEDUJEJO

Federalni voditelj je obljubil, da bo hitro pregnal vstaške armade na severu. — Boril se bo sedaj proti verskim fanatikom. — Vladni avijatiki v akciji. — Obstreljevanje vlakov.

MEXICO CITY, Mehika, 28. marca. — General Plutarco Elias Calles je naprosil vojni departament za najboljšo možno kavalerijsko opremo, da omogoči svojim četam boriti se proti "cristeros" v državah Guanajuato in Jalisco, kot je objavil predsedniški urad.

— Zdrobiti hočem v tej kampanji ne le vstašev, temveč tudi verske fanatike, — je informiral vojni minister vlado.

Istočasno je objavil predsedniški urad, da so federalni avijatiki uspešno izvedli bombne ekspedicije proti umikajočim se ustašem v državi Chihuahua in ob zapadni obali.

Calles je sporočil, da so avijatiki njegove kolone obstreljevali dva vlaka vstašev, bežečih proti severu iz Jimenezu. Vojni minister je rekel, da ni ostal v Jimenezu niti en vstaš.

General Jaime Carrillo je sporočil iz Mazatlan sektorja, da so njegovi avijatiki obstreljevali vstaške čete, umikajoče se iz Quelite, Sinaloa. Carrillo je rekel, da so vstaši v razorganiziranem stanju.

Calles je rekel v svoji prošnji za kavalerijsko opremo, da bo general Saturnino Cedillo vodil oddelek, da se bori proti cristerom. Rekel je, da je odposlal svoje avijatike, da ustanove bazo v Jarral Grande ter da še nadalje vznemirjajo umikajoče se vstaške kolone.

Prednja straža kolone generala Almazana, obstoječa in kavalerije, se je približala Jimenezu.

V radijskem sporočilu na vlado je rekel včeraj general Ortiz, da se Escobar še vedno izogiba, "da pa nadaljujemo mi s svojim napredovanjem". — Calles pa se je medtem lotil poprave železnice.

Prednja straža ojačen pod generalom Cardenasom je dospela danes v Mazatlan.

MEXICO CITY, Mehika, 28. marca. — Iz Puerte poročajo, da je bil tam ustreljen vstaški major Flores in dva vojaka.

Ustreljeni so bili po prekem sodu.

Na Tereon je bila vrženih tekem dveh dni štiri-deset bomb, predno so se vstaši odločili, da zapuste mesto.

Obstreljevano je bilo tudi mesto Durango, glavno mesto province istega imena.

Federalni letalci so vrgli šest bomb, nakar se je mesto udalo. V Torreonu je bil usmrčen en civilist, deset jih je bilo pa ranjenih.

Odločilna bitka med vstaši in zveznimi četami se bo najbrž vršila na Chihuahua fronti. Iz Juareza prodira vsa vstaška sila proti jugu.

V Mesquite, trideset milj zapadno od Nogales, Sonora, so federalci presenetili močan vstaški oddelek.

Po kratkem boju so vstaši pobegnili preko meje na ameriško stran, kjer so jih ameriške oblasti internirale.

V splošnem se lahko reče, da je vstaja praktično končana. Kaj so pravzaprav nameravali vstaši doseči, se zaenkrat še ne ve. Najbrž je šlo takozvanim generalom za osebne koristi. Ti generali so padli v nemilost pod Callesovim in Gilovim režimom.

Kardinal Galli umrl.

REM, Italija, 27. marca. — Kardinal Aurelio Galli, star 63 let, je umrl včeraj, ter s tem povečal neproporcijo med italijanskimi ter italijanskimi člani svetega kolegija. Sedaj je 33 neitalijanskih kardinalov in sedem in dvajset Italijanov. Galli je osmi kardinal, ki je umrl izra smrti kardinala O'Donnella, primasa Irske.

SUHAČI SE BOJE POSLEDIC ZVERINSKEGA UMORA

Voditelji suhaške stvari so mnenja, da bo smrt ženske, ustreljene od suhaških agentov, škodila njih stvari. — Prohibicijski komisar obsoja dejanje podivjanega šerifa.

WASHINGTON, D. C., 28. marca. — Kljub prikritim izjavam, so pokazali voditelji suhačev danes veliko skrb, da bo napad suhaških agentov na dom De Kinga v Aurori povzročil preobrat javnega razpoloženja napram prohibiciji.

TURISTI ŽE ZAPUŠČAJO CALIFORNIJO

"Smrtna dolina", kjer je sedaj še zelo prijetno, bo do prvega maja popolnoma prazna.

RYAN, Cal., 28. marca. — Štiri tisoč čevljev pod tem majhnim mestom, ki se oprizema gorske strane, preluknjane od rogov, leži "Dolina smrti".

Automobili in busi vozijo po lnu Doline smrti ter prinašajo na stotine turistov iz Californije in iztoka.

Motorne karavane bodo vozile se naprej do 1. maja. Na ta dan pa bo prenehalo vse življenje ter gibanje. Razkošni hoteli tukaj ter v Furnace Creek bodo zaprti.

Nastopila bo vročina. En mož pa bo mogoče na Furnace Creek rešil. Poročevalce je govoril z njim.

— Najbrž ne bom ostal tukaj v tem poletju, — je rekel. — Preveč je vroče. Toploter je še večji navzgor do 138 stopinj. V dolini pa ostane med 120 in 130 stopinjami.

Človek more komaj to prenašati. Kadar pa potegne nočni veter se ti zdi, da te bo ubil. Seveda, eden bo moral otati tukaj. Tukaj so krave in tudi renči je treba oskrbovati za ljudi, ki bodo prišli jeseni.

Krave prenašajo vročino dobro. Psi in mačke pa poginjajo in ljudje jo komaj prenašajo.

Dolina je v tem letnem času prijetna. Dnevi so gorki in noči so prijetno hladne.

Ker se je splošno razpravljalo o ustrelitvi Mrs. De King ter o bombardiranju doma s solznimi bombami, so v prohibicijskih enforcement krogih zadrževali svoje komentarije, dokler ne bodo na razpolago nadaljna dejstva.

Dr. J. M. Moran, prohibicijski komisar, ki dejanski vodi politiko glede enforcementa, je bil izvanredno glasen v svojem kritiziranju.

Opozoril je na navodila proti uporabi strelnega orožja, ki so bila ponovno razdeljena po njegovem departamentu. Nikakega opravičila za uporabo nasilja ni mogoče predložiti, razven seveda v silobranu.

Razkritje redkega dokumenta.

SANTIAGO, Chile, 28. marca. Iz Vienna se je danes sporočilo, da so našli redke zgodovinski dokument, podpisan od Pedro Valdivia, zavojevalec Chile ter nekega drugega.

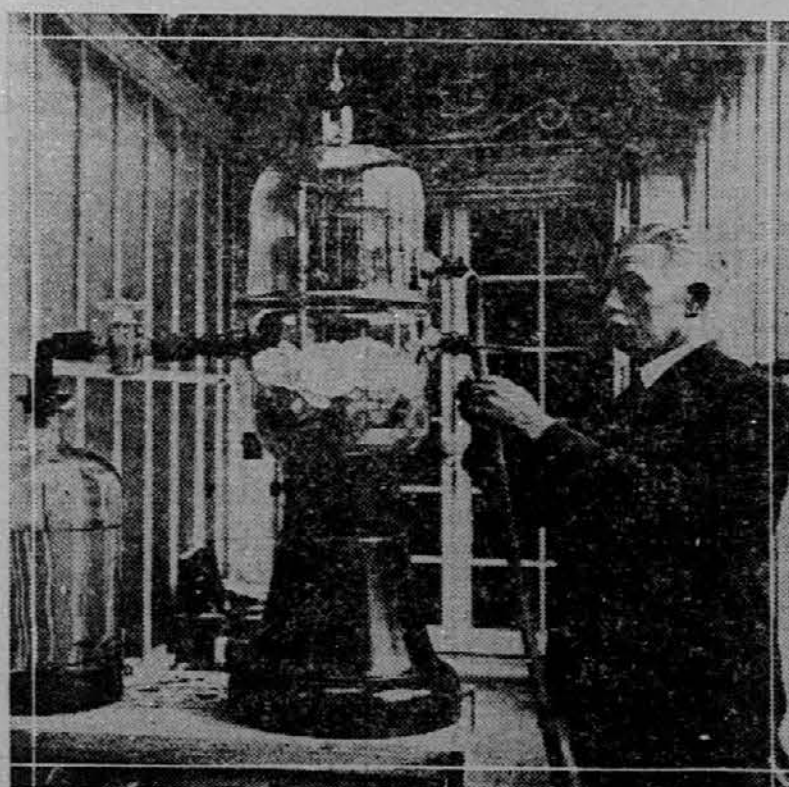
Dokument je bil datiran iz leta 1549 ter obstaja iz petih, rmenkastih listov. Glasi se da ga bodo poslali senkaj, da ga pregledajo strokovnjaki.

Perzijski vstaški načelnik ubit.

TEHERAN, Perzija, 28. marca. Vojaški governor je bil ubit v revolucionarnem izbruhu proti reformam, katere je izvedel pred kratkim perzijski šah.

Brzobjavna zveza med Teheranom in Tabrizom, drugem največjem mestu Perzije, je bila pretrgana. Vladni uradniki niso hoteli danes razpravljati o položaju glede vstaje.

VAŽNA IZNAJDBA

Slika nam kaže slavnega francoskega znanstvenika Georgesa Claude in njegov aparat, s katerim upa izpreminjati moč morskikh tokov v električno silo. Sedaj je odpotoval v Havano, kjer bo delal poskuse s svojimi aparati.

VDOVA FOCHA BO DOBIVALA POKOJNINO

Dobila bo po štiri tisoč dolarjev na leto, poleg svoje običajne penzije. Poslanska zbornica je glasovala za ta posebni dohodek.

PARIZ, Francija, 28. marca. — Brez debate je včeraj zvečer poslanska zbornica glasovala za predlogo, predloženo od vlade, da se nad navadno penzijo dovoli posebno penzijo \$4000 vdovi maršala Ferdinanda Focha.

Finančni minister je v svojem potrdilu predloge omenil, da je maršal Foch odklonil ponudbe Združenih držav in Anglije glede posebnih "grants". Dostavil je, da bi dežela ne trpela, po včerajšnjih manifestacijah spoštovanja, da bi se znanjalo otroke ter vnuke velikega maršala. Penzija bo pripadla maršalovim vnukom, dokler ne bodo postali polnoletni.

Praktično je bilo sklenjeno, da se nanovo imenuje Avenue du Bois de Boulogne Avenue Foch. Vsako mesto v Franciji namerava krstiti eno najlepših svojih cest po njem. Tudi najnovejša bojna križarka Francije bo proslavila njegov spomin.

Včeraj je bilo na tisoče vojni veterani, ki se niso mogli udeležiti pogrebne sprejema pripuščenih v kriptu, kjer leži njegovo truplo začasno ter so korakali spoštljivo mimo krste. Številni so bili spremljani od svojih žena in družin.

Ministrski predsednik Poincaré je pojasnil že včeraj, da je trajala ceremonija tako dolgo, da so bili člani maršalove družine in diplomate tako izmahnjeni, da je bilo nemogoče naprositi jih, naj ostanejo še nadalje, dokler bi ne prišlo mimo vseh deset ali dvajset tisoč veterani. Kljub temu pojasnila pa je ustvaril dogodek mučen vtis v Parizu.

Veterani so domnevali, da so jih skušali zapostaviti.

"Los Angeles" išče izgubljena avijatika.

Veliki mornariški vodljivi zrakoplov, "Los Angeles", je danes preiskaval morje med Norfolkom in New Yorkom, da najde kako sled o amfibijskem Sikorski aeroplanu, katerega pogrešajo že izza preteklega petka. Tudi čolni obrežne straže so nadaljevali s svojimi napori.

Samomor pastorka.

WATERBURY, Conn., 28. marca. — Ker je nepretano mislil, da njegova družina strada, je izvršil včeraj samomor Rev. Christian Merkle.

Ludendorff tožen.

BERLIN, Nemčija, 28. marca. General Erich von Ludendorff, ki je velik nasprotnik Židov, je bil obsojen na 800 mark globe radi žaljenja časti.

Graf Zeppelin zopet doma.

FRIEDRICHSHAFEN, Nemčija, 28. marca. — Vodljivi zrakoplov, "Graf Zeppelin", je zaključil danes svoje, pet tisoč milj obsegajoče potovanje v Palestino in nazaj. Pristal je danes, malo pred deseto uro.

COL. CHARLES LINDBERGH SE BO POROČIL MESECA JUNIJA

Poroka se bo vršila junija meseca na poletnem domu nevestine družine na ctoku, v bližini države Maine. — Oskrbnik je dobil navodila, naj pripravi vse potrebno.

BOSTON, Mass., 28. marca. — Boston Traveler je izjavil danes, da je izvedel iz zanesljivega vira, da se bo poročil polkovnik Charles Lindbergh z Miss Ano Morrow na poletnem bivališču Morrowa pri North Haven, Maine:

Poroka se bo završila junija meseca, soglasno z objavo gospoda in gospe Morrow v Mexico City.

Nikakih nadaljnjih načrtov se ni objavilo razven dejstva, da je dobil oskrbnik poletne hiše, Herbert Grant, naročilo, naj pripravi vse za prihod Morrowih v pričetku junija.

NORTH HAVEN, Me., 28. marca. — Poletno bivališče Dwight Morrowa, poslanika v Mehiki, kjer se bo završila poroka Lindbergha, leži sredi smrek in borovcev na tri in osemdeset akrov obsegajoči farmi na zapadni obali Vinal Havena, trinajst milj dolgega otoka ob vhoda v Penobscot zaliv.

Prostorno poslopje, vsebujoče 36 sob, je bilo dovršeno v preteklem poletju.

Zapustila milijone starim devicam.

CHICAGO, Ill., 28. marca. — Tri milijone dolarjev, da se ustanovi dom za stare device, je zapustila Mrs. Suzana King Brewsters, vdova francoskega diplomata, ki je umrla pred kratkim v Utici, N. Y., v starosti osemdesetih let. Ostalo dobe sorodniki.

Fochevi pogrebci zapuščajo Pariz.

PARIZ, Francija, 27. marca. — Inozemske delegacije, ki so bile tukaj pri pogrebu maršala Focha, ki počiva sedaj poleg Napoleona v Domu Invalidov, so pričele danes odhajati proti domu. Jutranji listi so opisali pogreb kot največji, kar se jih je kdaj vršilo v Franciji.

ZLOGLASNI GANGSTER V SVOBODI

Država je bila prisiljena izpustiti gamblerja, ki je obtožen, da je ustrelil znanega bandita Rothsteina

Proti jamščini \$50,000 je bil George McManus, ki je obdolžen umora Arnolda Rothsteina, izpuščen iz Tombs zaporov. Deset policistov je bilo treba, da so kontrolirali na stotine broječo drhal, ki je blokirala izhod iz ječe ter kričala: — Attaboy, George! — ko se je odpeljal v sijajnem sedanu.

— Hvala vam, — je odvrnil McManus ter dvignil svoj novi sivi fedora klobuk. Trije policisti na konjih so spremlili avtomobil ter mu delali pot.

Dva bloka proč je sprejel okrajni pravdnik Banton, ki je hotel na vsak način pridržati McManusa, dokler se ne pojasni slučaj, častniške poročevalce z naslednjimi besedami: — To je le en dogodek v razburkanem življenju!

Država je izgubila svojo pravico, da drži McManusa še nadalje, ker ga ni spravila pred proces v šestdesetih dneh Sodnik Levy, ki je predložil alternativo dne 25. januarja, je odredil prostost, ko je predložil zagovornik James Murray prošnjo za oproščenje.

Okrajni pravdnik Banton je vztrajal ves čas, da nima McManus nobenega upanja za prostost. — Zaprt bo, dokler bo oviral naš slučaj, — je izjavil.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0350

... ..

